

ТЫЗЭКЬОТМЭ — ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ 100 макъ

Голос
адыга

1923-рэ ильэсүм
гъэтхалэм
кыщегъэжьагъэу
кыдэкы

№ 201 (22890)

2023-рэ ильэс

БЭРЭСКЭЖЬЙИ
ШЭКЮГҮМ и 1

ОСЭ ГЭЭНЭФАГЬЭ ИИЭП

6 +

тисайт

WWW.ADYGOVOICE.RU

тихытыу нэкл угъюхэр

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъэзет

Ом изытет сыд фэдэцта?

Гидрометеорологиекэ ыкчи тыкъэзыуцухъэрэ дунаим иуплъекункэ Адыгэ республикэ Гупчэр мы улчээм иджэуап зылыхъурэр ыкчи иджэуап цыфхэм занигъэсырэр непэ ильэс 25-рэ мэхъу.

Ямэфэк ипэгъокиу күлүкүм ипащэу Александр Митровым гущынгэй тифхъугъ. Гупчэм иофшэн зыфэдэм, ом изытет пешорыгъэштэй агъенэфынымкэ шыкынамалэу агъефедэхэрэм, гъэхъагъэу ыкчи щыклагъяу ялхэм тащигъэзагъ.

— Тыкъэзыуцухъэрэ дунаим изытет ыкчи чыюпсым зэхъокыныгъяу фэхъухэрэм цыфышхъэр ялхыгъяу щыт зэрэхъурэм ом ыкчи псым изытет иуплъекунхэр тифхъур щытынм мэхъанэшко и!, — elo A. Митровым. — Мынкэ къебарлыгъэлэс амалэу тилхэр зэрищлагъяу гъэфедэгъэнхэр ыкчи гидрометеорологиекэ къебарыр псынкэу кызылкэгъехэгъэнир ошлэдэмшил ыоф къемыхъунымкэ амалышлоу щыт

ыкчи экономикэм иллэнкьюхэм зэлпуу афэмыхъою ыоф ашлэнимкэ мэхъанэшхо и.

Пашэм кызызэриуагъэмкэ, ошлэдэмшил ыоф къемыхъунымкэ анах шъхьалэр метеорологием ыкчи гидрологием алъэнкьюкэ игъом къебарыр кызылкэгъехъаныр ары. Адыгейим гидрометеорологии улпъекунхэр зыщырагъэклокхэрэр ильэси 130-м ехъуг. Апэдээ Мынкэуапэ метеорологии улпъекунхэр зыщашыгъяр 1886-рэ ильээир ары, 1947-рэ ильээир Мынкэопэ аэропортным авиаметеорологическэ станции (АМСГ) кыдаагъяуцугъ.

1998-рэ ильэсүм шекюгүм республикэм ипащэхэм яльэукиэ Росгидрометын гидрометеорологиекэ ыкчи тыкъэзыуцухъэрэ дунаим иуплъекункэ Адыгэ республикэ Гупчэр ыгъэлэсигъ. А уахътэм кыщегъэжьагъяу ашц пэшнэгъэ дызэрхъэ Александр Митровым.

(Икэух я 3-рэ нэклуб. ит).

Красногвардейскэ районым ит кыутырэу Богорсуковым гъэстинипхъэ шхъуантээ иэ хъугъэ.

Аш пае шъолтырим газ кылэкгэхъэгъэнымкэ ыкчи ар зэбгырышыгъэнымкэ ипрограммэ кыдыхэлтыгъяу посэуплэхэм азифагу гъэстинипхъэ шхъонтээрыкъяулэ щагъэлэсигъ, ар зэрээбгыращынт лэмэпсиймэхэр агъеуцугъэх.

Чыплэхэм газыр ящэлэгъэнымкэ юфышоу зэшувхырэм фэгъэхъягъэ къэбарыр Адыгейим и Лышхъэ исоциальнэ нэклубъюхэм къащитыгъ. Ильэситум кыкыцлэтишъолтыр унэ 1808-м ехъумэ гъэстинипхъэ шхъуантээр шанагъэсигъ, мы юфшэнир джыри лъагъяклотэцт. Псаунгыр къэхъумэгъэным ыкчи гъэсэнхъягъэм яучреждение 28-рэ фэдизмэ джыри газыр алэкягъэхъанэу щыт. Социальнэ газрышэним тегъэпсихъэгъэ программэм пальэ имылэу щыт, аш амал къеты унэм нэс ылкэ хэмийлэу гъэстинипхъэ шхъуантээр ращэлэнэ. Фэгъяклотэн зиэхэм газ лэмэпсиймэхэр яунэхэм арагъяуцонхэу мыльку къаратын алэкяшт. Мынг фэдэ лэпийэгъур республикэм щызыгъяфедааэхэм япчагъэ 519-рэ мэхъу, мынхэм ашыщу 92-р хэушхъяфаыкыгъэ дээ операцием хэлажъэхэрэр ары.

Гъэстинипхъэ шхъуантээр зиэхэм япчагъякэ тиреспублике апэ ит шъолтырхэм ашыщ — процент 95-мэ ар алэкяхъэ. Мынкээлэгъэжъоным ишуагъякэ цыфхэм ящынэгъи, Адыгейим иекономики зыкызыраалтырэр Лышхъэм къыхигъэшыгъ.

«Гъэстинипхъэ шхъуантээр икъэтиникэ зэшюхырэ юфыгъохэм амал кытатышт къихъащт ильэсүм ыкчи нэс газыр зылэхъэрэр процент 96,65-м нэдгъэсэнэу. Тапэкни федеральнэ хэбзэ күлүкүхэм, «Газпромын» тизэдэлэжъенэгъэ адэдгъяпытэшт», — къитхъягъ Къумпыл Мурат.

Зыныбжь хэкIотагъэхэр гъэпцIакIохэм ашыухъумэгъэнхэр

Технологиякъэхэм япхыгъэ бзэджэшлагъэхэр къемыгъэхъу-тъэнхэм, зыныбжь хэклотагъэхэр ыкчи социальнэу мыухъумэгъэ цыф купхэр гъэпцаклохэм ачаауухъумэгъэнхэм ар афэгъэхъыгъарь.

Хэвлэвэл
Иофтхъабзэм хэлэжьагтэх шъольыр Социальнэ фондым, хэбзэхүхүмэклю күулыкъу зэфэшхъафхэм, Урысые Федерацаем и Гупчэ банк и Къыблэ тъэлорышлэпэ шъхьаалэ АР-мклэ Лъэпкъ банкым и Отделение, общественнэ организациехэм ялтыклохар.

Іэнэ хъураер къыззэуихыгь ыкIи зэрищаg Урысыем и Социалын Фонд и Къутамэу Адыгэ Республикаем щылэм ипащэу МэшпЛэкъо Хъамидэ. Аш къыззэрэхигъяштыгъэмкIе, анахъэу зыныбжъ хэкютахъэхэм амышIэрэ цыфыр къафытеуван

гъэми, лъэшэу цыхъэ зэр-
фашийрэм къыхэкъыкіэ ямылтуу
чланэнэу мэхъу. Аш фэдэ хуу-
гъэ-шлагъэхэр нахь макіэ шы-
гъэнхэм, гъепцілаклохэм апэу-
кужынхэмкіэ шыкіэ-амалеу
щыгэхэм атегущылэнхэу зэрэ-
зэрэугъоигъэхэр пащэм къы-
лугъ.

Мы йоғығым ылтэнүүкөк Республикаем щыххуре-щышлаэрэм кытегүүштүйгү Адыгэ Республикаем хэгъэгү клоц йоғхэмкэ и Министерствэ полицием иуполномоченнэ участковэхэм ялофшэн зэхэцгэйэнүүмкэ ыкыи зыныбжь имыкъухэм ялофхэмкэ иотдел ишащэу Сергей Баклановыр. Ащ кызызериуагъэмкэ, телефон гъэпцаклохэм интернет амалхэр ыкыи программэ гъэнэфагъэхэр кызыфагъэфедэхээзэ, цыифхэм афэгъэхыгыгэ къебарыр зэкэ кызызлакъагъэхъан

альээкы: ятелефон номерхэм къащегъэжъагъэ зыщыгсэухэрэ адресым, япсауныгъэ изытет, банкхэм кредит тарихъэу аштыгын санжин.

рлям ансыжъеу. Хэгъэгу клоц лоффхэмкэл къупыкъум илъыкъо зэрэхигъеү-нэфыкъыгъэмкэл, гъэпцлагъэ зыхэль шыкъеу бзэджашлэхэм къызфагъэфедэхэрээр зэтэфыгъэх. Ау ахэр зэкэл зээзыгхырэр цыифхэм егъэлыгъащэу бзэджашлэхэм цыхъэ зэрафашырэр ары. Мыш фэдэ бзэджашлагъэхэр къыхгбэгъэнхэр псынкэл. Сыда пломэ гъэпцлагъэ зызэрхьэгъэ нэуж бзэджашлэхэм зэрэтоогъэх телефон номерхэр чадзыхъых. Цыифхэр аш фэдэ гъэпцлекэл шыкъэм щуухъумэгъэнхэм фэшл пешюрыгъешилоффхъабзэу зэрхээрэр маклэп, амышлэрэ номерхэр къазыгытеохэкэл адэмигущиленхеу, ахъ-

Урысыем и Социальнэ фонд и Къутамэу
Адыгэ Республикаэм щылэм Іэнэ хъурае
щыкъуагъ.

— Нэбгырабэм зэрамышээрэм кыхэккылэ, ябанковскэ картэ е счет иномерхэр цыфэу къафытеохэрэм арало. Арышь, якартэхэр къаухъумэнхэмкэ финанс шлэнгъэу ялэм хэгэхьольгэн фае. А лъэнкъомкэ хэбзэгэцүүгэми зэхъокынныгэ фашыгь, ау къулыкъу зэфэшхъафхэм тиамал зэтхыилэншь, мы тофыгъом тыйдэлжээшт, — кынгуагь шольтыр Гучин банский идэш.

— АР-м лъепкъ юфхэмкъл, —
къылб къэралхэм ашыпсэурээ
тильэпкъэгъухэм адырял эз-
хыхыныгъэхэмкъл ыкыл къэбар
къугъэм иамалхэмкъл и Коми-
итет, Адыгеим шьольыр гъэло-
ышышэнымкъл и Гупчэ, шьольыр
Социальнэ фондым зэлхыхыныгъээ
адытилэу тэлажкъэ. Ахэм яамал-
къл мы ильэсым имэзигбъу мы
оофыгъом епхыгъэ тхыгъэ мини-
стрийн 2-м ехъу социальнэ хъытыухэм
тъварыдгъэхъагъ, — **къыуагъ**
Сергей Баклановым.

Урысые Федерацием и Гупчэ
банк и Кыбылэ гъэлорыштэпэлэ
шыхалэ АР-мкэ Лъэпкъ банкым
Отделение ипащэу Сергей
Самойленкэм гущылэр лъигъэ-
котагъ. Республика щыпсэу-
жэрэм яфинанс шэныгъэ хэ-
тъехъогъяным мэхъянэ зэрийр
щ кыхильгэшьгъ.

— Нэбгырабэм зэрамышлээрэм къыхэкыкэ, ябанковскэ картэ э счет иномерхэр цыфэу къафитеохэрэм aralo. Арышь, якартэхэр къаухъумэнхэмкэ финанс шлэнгъэу ялэм хэгъэхьогъэн фae. А лъэныкъомкэ хэбзэгъеуцугъэми зэхъокынынгъэ фашыгъ, ау къулыкъу зэфэшьхаяфхэм тиамал зэтхыяллэнышь, мы юфыгъом тыйдэлэжьэшт, — **къынугъ шъолтыр** Гүнс банким ишле.

Зэхэсгыгом къышыгүшүйэгээ
пстэуми къыхагъэшьгэ тъэл
цлахлохэм шыкіеу къызфагъэ-
федэхэрэр. Ахэр: къапблэгъэ
цыфыр къин хэфагъэу, шу-
хъафтын къахыгъэу, банкым
ахьщэ къафызэкігъэжыгъы-
гъэу, банкым илофышиэхэу ё
мобильнэ операторыр къафы-
теоу, нэмүкіхэри. Арышь, аш
фэдэхэм шъяфэсакыимэ на-
хьышыу, алорэр бгъэцкіенэу
щытэп, банкым уекlyаплэмэ
нахьышыу.

нахышу.

Клэухым телефон гъэпцла-
клохэм цыфхэр аштухьумэгъэн-
хэмкіэ, ахэм афэгъэхьыгъэ
къэбарыр агурагъэлонымкіэ
шыкіэ-амалхэм зэдяусэнхэу
Іэнэ хурааем хэлэжьаагъэхэм
зедаштаг.

ІЭШІҮҮНЭ Сүсн-

Лъэпкъ зыкъыныгъэм и Мафэ шэкъогъум и 4-м тикъэралыгъо щыхагъэунэфыкъышт. Аш фэгъэхыигъэ юфхъабзэхэр Адыгеим ичыпіэ зэфэшьхъафхэм ацызэхашэштых.

Мыекъуапэ шэкъогъум и 3-м Дунээ гъесэнгъэ Ioфthъabзэу «Этнографическэ Йорытхъышху» зыфиорэр щыклощт, Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым ишлэнгъэ тхыльелжапэ

сыхъатыр 3-м ар щырагъэжъэшт. Мы мэфэ дэдэм Адыгэ республикэ ныбжыкъ кэ тхыльтеджаплэм сыхъатыр 5-м хъаклещ щыклошт, ашц лыгъэм фэгъэхъыгъэ адыгэ ордэхэр къышаюштых. Лъялъкъ хабзэ-

хэм аштагуучыгээцтых. Дэлхийн музей мафэмэйн
пчыхаам сыхьатыр бэ-м «Лъялкъахэр бэ
мэхъух, Родинэр зы!» зыгилоор юфтхьа-
бзэү «Искусствэхэм ячэш» къыдыхэльзын-
тагъяар АР-м и Лъялкъ музей шыклооц.

Шэккогъум и 4-м пчэдыхжым сыхьатыр 10-м гурит-хэушхъафыкыгъэ еджаплэхэм азыфагу волейболымкэ Мыекуапэ изэнэкъоку АКЬУ-м щыклощт, «Искусствэхям ячэш» къыдыхэльтигатэйу сыхьатыр 11-м къыштыублагайэу ипчэхэр зэлухыгъэштых АР-м и Лъэпкэ музей, сыхьатыр 11-м къыштыублагайэу 2-м нэс Мыекуапэ Зэкъошныгъэм игупчэу дэтным мэфэк! Иофтхъабзэу лъэпкэ зыкынныгъэм и Мафэ фэгээхыгъяэр щыклощт. Аш къыдыхэльтигатэйу зэхэхяштых, концерт щылэшт, лъэпкэ Іепэласэхэм яиофшагъэхэр къышагъэлъэгъоштых, «Лъэпкъхэр бэ мэхъух, Родинэр зы!» зыфиорэ Иофтхъабзээр зэхашэшт, лъэпкэ шхыныгъохэр къырахьылпэштых, быракъыжьехэмрэ кусэхэмрэ щатыштых, нэмык! Иофтхъабзэ гъэшлэгъонхэри щызэхашштых.

Мыекуапэ культурэм и Унэу «Гигант» зыфиоу дэтым, къэралыгъ филармониен ыбгъук!э зыгъэпсэфып!ак!еу щашыгъэм, искусствэхэмк!э еджап!эхэм, сурэт гъельгъуап!эм, Пушкиним ыц!э зыхыре Унэм, Мыекъоп къэл паркым джащ фэдэу лъэпкъ зыкыныгъэм и Мафэ тэфэу юфхъабзэхэр аащык!ощтых. Ахэм афэгъэхыгъеу нахь игъэк!отыгъеу тикъык!элтык!орэ къыдэк!ыгъо къышыхэ-тытышт.

НыбжыкIЭХЭМ язэхахь

НыбжыкIэ организациеу «Движение Первых» зыфиорэм икъутамэ Хъатыгъужыкью гурит еджапIэу Хъаткю Ахъмэд ыцIэ зыхырэм кыышызэIуахыгъ.

Мыш фэгъэхыгъе Iофтхьабзэм кыышызэIуахын тегъэпсыхъэгъе Iофтхьабзэм кыышыгушыIагъэх. ЕджапIэм изавучэу Кубэшыч Сусанэ зэхахьэр кыышызэIуахыгъыкIи «Движение Первых» зыфиорэм ичыпIэ икъутамэ итхаматэу Нэпсэу Зарэ гүшIэлритигъ.

«КIелэццыкIухэмрэ ныбжыкIэхэмрэ псауныгъе пытэ яIэу, шIэннигъэ куухэр аIакIэлъэу, общественэ нымкIеу технологиехэм хэшIыкI афырIяэ хьущут, сэнэхатэу кыхахыщтым ыльэнкоки амалту щIэхэм защагъэгъозэшт. Ащ нымкIеу лъэпк культурэм хэшагъе

агъэцэкIэнэу» — шуфэс псаIъэм кышигуагъ Нэпсэу Зарэ. ПлунгъэмкI ыкIи кIелэццыкI общественэ объединениехэм зэпхыныгъе адьрIяэнимкI пашэм иупчIэхъэгъо Куних Заринэрэ «Движение Первых» зыфиорэм икоординаторэу Хъуажъ Жаннэрэ ныбжыкIэхэм игъэкIотыгъеу адэлажъэх.

«ТикIутамэ хэт ныбжыкIэхэм зэIукI гъэшIэгъонхэр, Iофтхьабзэхэр афызэхэтщетых. Яхъэгъэу шу альэгъоу, фэшыпкэхэу пугъэнхэмкI а пстэуми мэхъанешхо яI», — хигъэнэфыкIыгъ Хъуажъ Жанна.

Гъэсэннгъэ зэрэззрагъэгъо тыштым нымкIеу технологиехэм хэшIыкI афырIяэ хьущут, сэнэхатэу кыхахыщтым ыльэнкоки амалту щIэхэм защагъэгъозэшт. Ащ нымкIеу лъэпк күлтүрэм хэшагъе

хъунхэмкI Iофтхьабзэм ишуагъе къэкIощт. ЯцIыкIуом кышгъэхъягъеу гукIэгъу ахэлъэу, нахьыжхэм шхъэкIэфагъе афашIеу щIтынхэмкI Iофтхьабзэм кыдильтытэрэ лъэнкIохэм яшIогъэшхо кышвэрэкIощтим ухьырэхъышнэу щIтэп.

НыбжыкIэхэр ары тинеушырэ мафэ зэпхыгъэр. Джары ныбжыкIэ политикэм, сэнаушгъэ зыхэлхэм IэпIэгъу ягъэгъотыгъэним яофыгъохэм къэралыгъом лъэшэу ынаIэ зыхатыригъэтийрер. Мыш фэдэ зэхахьэм ишуагъэкI кIелэеджаклохэр, ныбжыкIэ организационем ялIыклохэр зэхэшэн IофшIэнным нахь хэшагъе мэхъух, ягъхэлхэмкI зэдэгушацх, хэхьонгъе ашы.

ЛъЭПШЫКЬО Фатим.
Сурэтхэр: еджапIэм ихъарзынэш.

IЭЗЭГЬУ УЦХЭР ИГЬОМ КЬАФАЩАГЬЭХ

Амбулаториехэм зыющIэзэхэрэ кIелэццыкIухэу ильэси 6-м нэс зыныбжыхэм рецептихэмкI ыпкIэ хэмьльэу Iэзэгъу уцхэр аIакIэгъэхъэгъеныйм фэгъэхыгъе зэзэгъыныгъе IэзапIэм задешым, хэбзэгъуцгъеу зэзэгъыныгъе шыкIэм кыдильтытэрэ агъэцклацхэм ары зылынпльагъэхэр.

Монополием пшIуекIогъенимкI федэральнэ куулыкIум и ГъэорышIапIэу Адыгэ Республиком ѢыIэм Мыекъопэ къэлэ кIелэццыкIу IэзапIэр ыуплъэкIу. КIелэццыкIухэу ильэси 6-м нэс зыныбжыхэм врачхэм къафыратхыкIыгъе рецептихэмкI ыпкIэ хэмьльэу Iэзэгъу уцхэр аIакIэгъэхъэгъеныйм фэгъэхыгъе зэзэгъыныгъе IэзапIэм задешым, хэбзэгъуцгъеу зэзэгъыныгъе шыкIэм кыдильтытэрэ агъэцклацхэм ары зылынпльагъэхэр.

Московскэ хэкум ѢыIэм аукционым хэмьлэхъягъэхэм тхуаусыхэ тхылъэу кыгъэхъыгъе IэзапIэм ыпкIэ къикIыкIе уплъэкунхэр зэхашацх.

Уплъэкунхэм кызызрагъэльгъуагъемкI, кIелэццыкIу IэзапIэм изекIуакI администривнэ хэукунонгъэ хильэгъуагъ, ау ащ пае къэмынэу, Iэзэгъу уцхэм якъэщэфын зэпигъэгъэп ыкIи ахэр игъом къафащацхэх», — кызыщацхэ шьольыр гъэорышIапIэм.

и ГъэорышIапIэу Адыгэ Республиком ѢыIэм инспекции кIелэццыкIу IэзапIэм изекIуакI администривнэ хэукунонгъэ хильэгъуагъ, ау ащ пае къэмынэу, Iэзэгъу уцхэм якъэщэфын зэпигъэгъэп ыкIи ахэр игъом къафащацхэх», — кызыщацхэ шьольыр гъэорышIапIэм.

Чыгу Iахъхэм яуплъэкIун

Федэральнэ къэралыгъо чыгухэр уплъэкIу гъэсэннгъэ зэрэшидэлтыгъеу, чыгу Iахъхэм икадастре уасэ гъэнэфагъе зыххурэм, а уасэм ипроцент 0,5-м кышгъэхъягъеу зыпроцентым нэсэу тазыр тыралхъэ, ау сомэ минипшым кышымыкIеу; IэнатIэ зыныгъхэм — зыпроцентым кышыублагъеу процент 1,5-м нэс, ау сомэ минIокым кышымыкIеу; юридическэ лицэхэм — процент 1,5 — 2-м нэс, ау сомэ миншэм кышымыкIеу. Кадастре уасэр мыгъэнэфагъе хъумэ, тазырь сомэ 10 000-м кышгъэхъягъеу 20 000-м нэс цыфхэмкI; IэнатIэ зыныгъхэм — сомэ 20 000-м кышгъэхъягъеу 50 000-м нэс; юридическэ лицэхэм — сомэ 100 000 — 200 000.

Чыгу Iахъхэм ягъэфедэн фэгъэхыгъе уплъэкIунхэм къэралыгъо чыгухэр яуплъэкунхэм иотдел зыфагъэзэн альэкIыщт.

ЯГЬЭХЬАГЬЭХЭМКЭ КЬАХЭШЫХ

Республикэ естественнэ-хысап еджаплэр Адыгеим имызакъо Урысыем щызэльаштэ. Ар кызызэуахыгъэр ильэс 25-рэ зэрэхъугъэм фэгъэхыгъэ мэфэкл юфтхабзэхэр мы мафэхэм зэхащагъэх.

естественнэ-хисап еджап! Эркъезүүхүгээ нэгбүри 100 Москва къэралыгьо университетым имеханико-хисап факультет шеджэх.

Мы еджаптэр анахъ къахэзы-
гъещыхэрэм ащыш Адыгэ къе-
ралыгъо университетым игусэу
лоф зэришэрэр. Мыхэм хыисал
проектхэр зэхагъэуцох, Урысые
Федерацием ишьолтыр 68-мэ
ыкык хэгъэгу 17-мэ ястудент-
хэмрэ якълээджаклохэмрэ ащ
хэлажьэх. Урысые кълэлцыкыу
гупчэу «Орленкэм» исменэү
«Юный математик» зыфиорэр
кълээджаклохэм я Дунзэ Кавказ
хыисал олимпиадэ, проектэу
«Математический парк», «Му-
зыка Математического парка»,
хыисал олимпиадэу «Ассара»
ыкык нэмыйкыбэхэр афызэхашэх.

Непэ республикэ естествен-
нэ-хыисап еджаплэм ипащэр
Баджана Светлан ары

— Тэ тыщеджэ зэхъум физикэмкI ыкIи хысапымкI этишиныгъэхэм ахэдгъа-хьоштыгъ. Ильэс 25-м къыклоцI тиеджанI гъогу дахэ къыкIугъ. Ненэ ар къахэцы, лъэныкъуу 7-кIе кIэлэцIы-кIухэм йоф адэтэшIэ.

Күлгүм түр аштанаң.
Ыңекің тыльэк туаты. Гү-
щың Іәм пае, бәмеш Іәу тиң-
шың жыныштар апае зәхәт-
щегъе олимпиадау «Ассара»
зығынорәм тиеджасқохәм
яш Іәнисігъехәр зәрәтыу-
пльек Үзгөхәм дақтуу куль-
турнә Іофтыхъабзәхәри хәд-
жынаның. Тиңбұжының Қар-

Задача №1

Антонио написал на доске натуральное число. Борисию посчитал все суммы соседних цифр в этом числе, они оказались попарно различными двузначными числами. Какое наибольшее число мог написать Антонио?

льэгэлээ инхэм зэранэсигъэр
къытиуагъ. Москва дэт банкын
юф шөшлээ.

— Гурыт еджсанIэу N 3-м
ия б-рэ классым сисыгъ
мыщ сыкъэкIонэу зесэгъа-
жьэм. Урысые олимпи-
адэхэм бэрэ сахэлэжьагъ,
фэгъэкIотэнхэр сиIэхэу
Москва къэралыгъо универ-
ситетым сиичIэхьэгъагъ,
ац сицеджэныр къин
къысихъуягъен. Тэ тызы-

Андрей Синякиным мы еджаплэр ильяс пчъагъэ хъугъэ къызиухыгъэр. Имэфэкі зэрэхагъэунэфыкырэр зызэхехым къэклугъ. Мыщ шлэнныгъэу щызэригъэгъотыгъэхэм яшыуагъэкі

щеджэцтывгээ лъэхъаным
къыщегъэжсагъэу бэ зэ-
хъокыгъэр, непэ ныбжсыы-
клэхэм шлэнэгъэ зэрагъэ-
гъотынам фэши ящыкла-
гъэр зэклэ ял, аужсырэ ша-
пхъэхэм адшиштэрэ техно-
логиехэмкэл Ioф ашилэ, —
къылуагь аш.

«Полярис-Адыгея» зыфиорем хьисапымкэ илабораторие ипащэу Юрий Карпенкэм нэужым гущыіэгъу тыфехъуг. Мы еджапІэм зэрэшдежагъэр, шэнныгъэ куухэр зэрэзэргиэгъо-тыгъэхэм ишуаулькэ Сант-Петербург къэралыгъо университетым фэгъеклотэнхэр илэу зэрэчэхъагъэр ыкы ар дэгъу дэдэу къызэриуухыгъэр къыт-филотаг. РЕМШ-м хэхъоныгъэхэр зэришыхэрэр, мыш къеклонІэрэ клэееджаклохэу лъэнныкю зэфэшхъафхэмкэ яшлэ-ныгъэхэм зэрахагъахъорэр, гупшысэкі дэгъу ялэ зэрэхъурэр къыхигъэшыгъ. НыбжыкІеу мыш щеджэхэрэм къэгъельэгъон дэгъухэр ялэх ыкы ащ ишуаулькэ щылэнныгъэм чыпІэ гъэнэфагъэ щаубытын амал алаекІэль.

ДЕЛЭКЬО Анет.

Сурэхэр: А. Іашын, РЕМШ.

Къольхъэ тын-Тыыхыным епхыгъэ пшъэдэкыжыр

Урысыем щынэгъончъэнимкэ и Федеральне кулыку и Гъэорышаплэу Адыгэ Республиком щылэм кызэхефы къольхъэ тын-Тыыхыным ылъеныхыкъоклэ бзэджэшлагъэ зезыхъэхэрэм уголовнэ пшъэдэкыжыр арагъэхырэр.

1. Къуалхъэр алызыхырэм (УФ-м и Уголовнэ кодекс ия 290-рэ статья) тазыр тыралхълан альэкыщт (ар къуалхъэу алихыгъэм фэди 100 хъун ылъэкыщт) е ильэс 15 хъапс тыралхъэшущт, ащ даю алихыгъэ къуалхъэм фэдэ 70-рэ рагъэтыхыщт.

2. Къуалхъэр язытырэм (УФ-м и Уголовнэ кодекс ия 291-рэ статья) тазырэу рагъэтыхыщт.

тыщтыр къуалхъэм фэдэ 70-кIэ нахыб, ащ даю ильэс 12-м нэс хъапсам чагъэсигт.

3. Къуалхъэр язытырэмрэ азыфагу дэтым (УФ-м и Уголовнэ кодекс ия 291.1-рэ статья) тазырэу тыралхъэрэр къуалхъэм фэдэ 90-кIэ нахыб е ильэс 12-м нэсэу хъапсам чэсиги фагу аши.

Къуалхъэклэ альытэхэрэр: ахъщэр, уасэ зилэ тхылъы-

пIехэр, гъомылапхъэхэр, промышленнэ товархэр, амыгъэкощирэ мылькур, фэофашэ зэфэшхъафхэр, путевкхэр, псеолъэшын тофхэм ягъэцкIэн, фэгъэктэныгъэ хэлъэу чыфэхэр ятыгъэнхэр ыкы нэмийкхэр.

ІэнатIэ зыыгь цыфыр къуалхъэ фагу гуцафэ шүүшьимэ, хэбзэухумэкло кулыкухэм зафэжкугъэзэн фагу, ау пешорыгъэшьэу шууигухэл хэти ешумыгьаш.

Къэбарэу алъыжкугъэ-Іэсигьэр шыыпкъэу кызычэкыкIэн, кулыку тъенэфагъэхэр лъыхъон-къихэгъэшын тофхъабзэхэм ауж ихъаштыгьаш.

Террористическэ бзэджэшлагъэхэр зезыхъэхэрэм

Урысыем щынэгъончъэнимкэ и Федеральне кулыку Адыгэ Республиком и Гъэорышаплэу кызэритырэмкэ, террористическэ бзэджэшлагъэхэр зезыхъэхэрэм Урысыем и Уголовнэ кодекс ия 205-рэ статья диштэу уголовнэ пшъэдэкыжь арагъэхы.

Террористическэ актым нэмийкIэу терроризмэ нэшанэ зилэ бзэджэшлагъэхэм ахэхьэх:

— **террористическэ бзэджэшлагъэхэм язехъанкIэ ИэпыИэгъу зэрафхъухэрэр (Урысые Федерации и Уголовнэ кодекс ия 205.1-рэ статья);**

— **терроризмэ нэшанэ зилэ бзэджэшлагъэхэм ахэлэжээнхэу цыфхэм кызэряджэхэрэр е цыиф жэгүйгъэхэм апашихъэ терроризмэр зэрэщаухыирэр (Урысые Федерации и Уголовнэ кодекс ия 205.2-рэ статья);**

— **террористическэ актым ахэлэжээнхэу зызэрэгъасэрэр (Урысые Федерации и Уголовнэ кодекс ия 205.3-рэ статья);**

— **террорист куп зэрэзхажээрэр ыкы ащ иофф зэрэхэлажэхэрэр (Урысые Федерации и Уголовнэ кодекс ия 205.4-рэ статья);**

— **террористическая организацэ зэрэзхажээрэр ыкы ащ иофф зэрэхэлажэхэрэр (Урысые Федерации и Уголовнэ кодекс ия 205.5-рэ статья);**

— **бзэджэшлагъэ зэрэзхажээрэр макъэ зэрэрамыгъэйурэр (Урысые Федерации и Уголовнэ кодекс ия 205.6-рэ статья).**

Террористическэ бзэджэшлагъэм ельтыгъэу уголовнэ пшъэдэкыжыр арагъэхы. Бзэджэхэм сомэ мини 100-м кынчэгъэжагъэу тазыр е хъапс атыральхъан альэкыщ.

Террористическэ акт зезыхъэхэм — пкыгъо горэ кээзыгъэуагъэхэм, транспорт коммуникацихэр зээчилгээгъэхэр.

Урысыем щынэгъончъэнимкэ и Федеральне кулыку Адыгэ Республиком и Гъэорышаплэ ипресс-кулыку

Къэралыгъом ишъэф зымыухъумэхэрэм

Урысыем щынэгъончъэнимкэ и Федеральне кулыку Адыгэ Республиком и Гъэорышаплэ кызэритырэмкэ, ащ фэдэу зеклохэрэм Урысыем и Уголовнэ кодекс ия 275-рэ, ия 246-рэ статьяхэм кызэрэдалытэрэм тетэу уголовнэ пшъэдэкыжь арагъэхы.

Сыд фэдэ лъэныхоха а бзэджэшлагъэм кыхиубытэхэрэр? Апэрэмкэ, іэкыб къэралым е іэкыб къэрал организацэ горэм къэралыгъо шъэфкэ альытэрэ къэбарыр къэхъэхъэгъэныр. Ятлонэрэмкэ, Урысые Федерации пешуекло зэрхъэрэ тофхымкэ іэкыб къэрал горэм мыльку, техникэ, улчэжэгъэу іэпилэгъу егъэгъотыгъэныр. Яшэнэрэмкэ, хэгэгъум илыйхэу Урысые Федерации куачайкэ кылпэуцужыхэрэм (дэхэм), улэшыгъэ зэлиуплэныгъэхэм аххъаныр. Урысыем ишынэгъончъягъэкэ зэрар хъун зыльэкишт тофхъабзэхэм ашээзэхэрэм ильэсий хъапс атыральхъан альэкыщ.

Къэралыгъо шъэфым хахъэхэрэр Урысыем ишынэгъончъягъэгъунэрэ къэбархэу дээ, іэкыб къэрал, экономикэ, разведкэ тофхэм, лъыхъон тофхымкэ япхыгъэхэр. Урысые Федерации ишынэгъончъягъэ зэрарышо рахыгъэу альытэ а къэтчыгъэхэм афэгъэхыгъэ къэбарыр нэмийк къэралыгъохэм е іэкыб къэрал организацэ горэм зылэкалахъягъэ (Урысые Федерации и Уголовнэ кодекс ия 283.2-рэ статья ия 2-рэ лахь).

Къэралыгъо шъэфым хахъэхэрэр Урысыем ишынэгъончъягъэкэ зэрар хъун зыльэкишт тофхъабзэхэм ашээзэхэрэм ильэсий хъапс атыральхъан альэкыщ.

Урысыем ишынэгъончъягъэ пешуекло іэкыб къэралыгъохэм е іэкыб къэрал организацэ мыльку, техникэ, улчэжэгъэу іэпилэгъу шыкIэн зэфэшхъафхэмкэ аратын альэкыщ.

Бзэджэшлагъэр ухыгъэхэр эзэлжээрэр ащ фэдэ іэпилэгъу зигугуу къэтшыгъэхэм аэлжэхъэгъяахэ зыхъукIэн ари.

Урысыем и Уголовнэ кодекс ия 275-рэ ыкы ия 276-рэ статьяхэм зигугуу къашырэ бзэджэшлагъэхэр зезыхъагъэм хэбзэ кулыкухэм ашкIэн макъэ заригъэлүкIэн ыкы Урысые Федерации пешуекло тофхъабзэхэр кызэтэлэхагъэхэ зыхъукIэн, уголовнэ пшъэдэкыжь рагъэхырэр.

гъэхэм е нэмийк бзэджэшлагъэ зезыхъагъэхэм Урысые Федерации и Уголовнэ кодекс ия 205-рэ статья егъэшлэрэ хъапс ательхэгъэнир кынчелдэлтэ.

Террористическэ бзэджэшлагъэхэм язехъанкIэ іэпилэгъу афэхъухэрэм, цыфхэр террористическэ организацэхэм ахэзэхэрэм, бзэджашэхэм іашэхэр аэлжээзгъяахъэхэрэм, терроризмэм мыльку кылфэзтүлүүхэрэм Урысые Федерации и Уголовнэ кодекс ия 205.1-рэ статья тетэу егъэшлэрэ хъапс атыральхъан альэкыщ.

Къэбарлыгъэлэс амалхэр, «Интернетыр» кылфагъэфедэхээз террористическэ актхэм язэхээшэн тэзигъэгүшүхъэрэ джэпсальхэр цыфхэм апашихъе кынчызышхэрэм, терроризмэм идээлогие дэзигъаштэхэрэм Урысые Федерации и Уголовнэ кодекс ия 205.2-рэ статья тетэу сомэ миллионным нэсэу тазыр е ильэс 7-м нэсэу хъапс атыральхъе.

Къагъэрэ пкыгъохэр, іашэхэр зэрэбгъэфедэшт шыкIэн зыфэзигъасэхэрэм, террористическэ актхэм узерахэлэжэшт шыкIэн ехылэгъэ шэнгэгъэхэр кылэгъэзгъяахъэхэрэм Урысые Федерации и Уголовнэ кодекс ия 205.3-рэ статья тетэу ильэс 10-м кынчегъэжагъэу ильэс 20-м нэсэу хъапс сомэ миллионным нэсэу тазыр е егъэшлэрэ хъапс атыральхъан альэкыщ.

Террорист куп зэхэзшэхэрэм ыкы ащ зэрихъэрэ бзэджэшлагъэхэм ахэлжэхэрэм Урысые Федерации и Уголовнэ кодекс ия 205.4-рэ статья егъэшлэрэ хъапс тазырхъаным ифитынгъэ къеты.

Террористическэ организацэ па спонсорхэм, унхэм, организацэ кынчхэхъацхэм альхъухэрэм, зэлукIэнэр эзэхэхэрэм, агитационнэ тхапэхэр цыфхэм аэлжээзгъяахъэхэрэм, банк счетхэр зыгъэфедэхэрэм Урысые Федерации и Уголовнэ кодекс ия 205.5-рэ статья тетэу ильэс 10-м кынчегъэжагъэу ильэс 20-м нэсэу хъапс сомэ миллионным нэсэу тазыр е егъэшлэрэ хъапс атыральхъан альэкыщ.

Террористическэ бзэджэшлагъэм зэрэзхажээрэм хэбзэ кулыкухэм макъэ язымыгъэхэрэм Урысые Федерации и Уголовнэ кодекс ия 205.6-рэ статья тетэу сомэ мини 100-м кынчегъэжагъэу тазыр е хъапс атыральхъан альэкыщ.

Террористическэ акт зезыхъэхэм — пкыгъо горэ кээзыгъэуагъэхэм, транспорт коммуникацихэр зээчилгээгъэхэр.

Урысыем щынэгъончъэнимкэ и Федеральне кулыку Адыгэ Республиком и Гъэорышаплэ ипресс-кулыку

Футбол

«ЗЭКЬОШНЫГЪЭМ» ИТКЛОНЫГЪ

Футболыкъе Урысыем изэнэкъокуу иятлонэрэ лигэ хэт командахэм зичээзыу ешлагъухэр ялагъэх. Мыекъопе «Зэкъошныгъэр» командау «Астрахань» йуклагъ ыкли пчагъэр 2:0-у теклоныгъэр кыдиҳыхыгъ.

«Зэкъошныгъ» (Мыекъуапэ)
— «Астрахань» (Астрахань)
— 2:0, 1:0.

Мы зэлукъегъум футболыр зыгурихырэ нэбгырэ 350-рэ епльигъ. Тикомандэ ешлагъе дахэ кынъэльэгъоным ахэр щигугыгъэх ыкли тифболистхэм ар квагъашыпкъэжыгъ. Я 41-рэ такыкъым пеналтике пчагъэр кызэуихыгъ «Зэкъошныгъэм» иешлаклоу Сергей Архиповым. Я 94-рэ такыкъым Датхужук Адам йэгуор къелапчъэм дидзагъ, пчагъэр 2:0-у зэлукъегъур аухыгъ.

—Теклоныгъэр кыдэхтыным тыфбэнагъ, сыда помэ очко пчагъэр тиэм хэдгэхъон фое.

Ар тикомандэ хэт футбалистхэм къагуриозэ дэйбу дэдэу ешлагъэх, йэгуор гьогогъуитю къелапчъэм дадзагъ, — кыыуагъ «Зэкъошныгъэм» икъэлэпчъеутэу Валерий Ореховым.

Түрим изэфэхъысыжъхэр:
«Кубань Холдинг» — «Машук-КМВ» — 0:1, «Рубин» — «Легион» 1:0.

Командэхэр зыдэщит чылдэхэр ыкли очко пчагъэр ра-

1. «Машук-КМВ» — 13.
2. «Зэкъошныгъ» — 10.
3. «Рубин» — 10.
4. «Кубань Холдинг» — 7.
5. «Легион» — 6.
6. «Астрахань» — 3.

Шэкъогъум и 5-м «Зэкъошныгъэр» Пятигорскэ щылкулт зэнэкъокуум пэрьтныгъэ щызыгъ «Машук-КМВ-м».

Художественнэ гимнастикэр

Спортсмен 600-м ехъу хэлэжьагъ

Урысые фестивалэу «DagGym-2023» зыфиорэр къалэу Каспийскэ щыкъуагъ. Мыекъуапэ ихудожественнэ гимнасткэхэр аш чанэу хэлэжьагъэх, гъэхъэгъешлүхэр ашыгъэх.

Урысыем ишьольыр 12-мэ къарыкъыгъе спортсмен 600-м ехъу юфтухъабзэм хэлэжьагъ. Тикъэралыгъ щыэлэльшээрэ усаклоу Расул Гамзатовыр кызыыхуугъэр ильэсишэ зэрэхъугъэм ар фэгъэхъигъагъ.

Купхэм язэнэкъокуу теклоныгъэр кыышыдахыгъ Кьош Аминэ, Маргарита Чаликиди, София Быковам, Алевтина Мороз, Еутых Софие ыкли Аксинья Бархович. Спортымкъе мастерхэм япрограммэ

Адыгейим я 5-рэ чылдээр щиубытыгъ. Джаш фэдэу унэе зэнэкъокуухэм щатекъуагъэх Милена Капковар ыкли 2012-рэ ильэсэм къэхъугъэ шыашаахыгъэху Еутых Софиерэ Маргарита Чаликиди. Аш нэмькэу тиспортымкъе хагъэунэфыкъирэ чылдэллэ къафагъэшшошагъ. Спорт еджаплэу В.С. Максимовым ыцэ зыхырэм типшашаахэм зыщаагъасэ.

Зэхэзыщагъэр
ыкли кыдызыгъэхъа:
АР-м лъэпкъ Йоххэмкъэ, Іэкъыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адьрээ зэхъянигъэмкъэ ыкли къэбар жыгъэхъа иамалхэмкъэ и Комитет

Адресыр:
385000
къ. Мыекъуапэ,
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер
зыдэшыгъэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79

Редакцием авторхэм
къайхыэр А4-къэ заджэхэр тхъалхэхуу
зипчагъэхъэ 5-м
емыхъухэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлжээ, шрифтыр
12-м нахи цыкъууну
щытэп. Мы шапхъэхъ
хэм адимыштэрэ
тхъагъэхэр редакцием
зэхъянигъэмкъэ.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:
УФ-м хэутын йоххэмкъэ,
телерадиокъэтын-
хэмкъэ ыкли зэлты-
їсыкъэ амалхэмкъэ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
Чылдэгъэри-
шапл, зэраушыхъатыгъэ
номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхъатыгъэр
АО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэхъянигъэмкъи
пчагъэр
4033
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 1834

Хэутынны
узышыгъэхъа
щыт уахътэр
Сыхъатыр
18.00
Зыщаушыхъатыгъэхъа
уахътэр
Сыхъатыр 18.00

Редактор шъхъаэр
Мэцлээкъо С. А.

Редактор шъхъаэм
игуадзэр
Тэу З. Дз.

Пшъэдэкъыжъ
зыхырэ
секретарыр

Тхъаркъохъо А. Н.